

Łódź.
Cena numeru
20 gr.
PRENUMERATA
w Łodzi
Mies. z dod. list. 4.50 gr
Odraz. do domu 20 gr
Z przeł. poczt.
Mies. z dod. list. 5.50 gr
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem

XXXI - r.
istnienia.
Redakcja i Adm.
Al. Kościuszki 41.
Telefon 28
Konto P.K.O. 60594
Red. przyjmuje od 5-6

1928

Numer dzisiejszy składa się z 8 stron

ROZWÓJ

Poniedziałek 3 września

№ 243

Dwuzbiowość nominalna czy faktyczna

Senat Rzeczypospolitej nie może być przeistoczony w „Naczelną Izbę Gospodarczą”.

Dyskusja tocząca się w różnych kołach politycznych przewidywaną rewizją Konstytucji, z konieczności musi dotyczyć problemu drugiej izby w naszym ustroju parlamentarnym.

Często dają słyszeć się głowy za skasowaniem Senatu, jako ciała zbędnego, nieodgrywającego żadnej roli w życiu Rzeczypospolitej. Inni wypowiadają się za koniecznością jego reformy i rzucają różne projekty, aż do przekształcenia Senatu w Naczelną Izbę Gospodarczą.

Pomysły, zmierzające do zniesienia Senatu, nie są nowe. Należą one do stałych postulatów lewicy, która uważa istnienie drugiej izby za niedopuszczalne z tej przyczyny, iż skoro źródłem władzy i prawa w państwie jest jego ludność, to nie może ona dawać w dwóch izbach często sprzecznego wyrazu swojej woli.

Argument ten nie wytrzymuje krytyki chociażby dlatego, że system reprezentacyjny opiera się na domniemaniu, iż zwierzchność państwa w jego ludność, uważając się za nie zdolnego do formułowania streszczenia praw i ustaw, poleca dokonywanie tego zadania wybranym przez siebie pełnomocnikami, nie krępując ich żadnymi zabezpieczeniami i zobowiązaniami.

Nic przeto nie stoi na przeszkodzie, by naród — zwierzchnik, chcąc lepszego i kompletniejszego opracowania swojego prawodawstwa, czynność tę polecił swoim pełnomocnikom, zgromadzonym w dwóch izbach, ukształtowanych w tym celu w odmienny sposób. Przemawia za tem przede wszystkim doświadczenie i praktyka polityczna całego cywilizowanego świata. Dwuzbiowość jest dziś poniekąd aksjomatem i niemal wszystkie państwa, za wyjątkiem niektórych państw mniejszych posiadają parlament dwuzbiowy.

Przeciwnicy Senatu polskiego mają tylko wtedy rację, kiedy utrzymują, że Senat nie odegrał poważniejszej roli w naszym życiu parlamentarnym.

Istotnie rola Senatu w naszym życiu parlamentarnym jest wyjątkowo nikła; sprowadza się ona do bardzo ograniczonej korekury działalności ustawodawczej Sejmu, przy zupełnej niemal niemożliwości wpływu na bieg życia politycznego w kraju.

Przyczyna tego leży w uprawnieniach, jakie Konstytucja nasza daje Senatowi i w wadliwości ordynacji wyborczej. Prawa Se-

natu są tak małe, że właściwie dwuzbiowość polska jest raczej formalnej natury. Podniesienie Senatu do poziomu równouprawnionej izby drugiej, dzielącej równomiernie z Sejmem stanowisko ciała prawodawczego i politycznego, musi się stać jednym z najważniejszych postulatów reformy konstytucyjnej. Zamiast dwuzbiowości nominalnej, Polska, na wzór innych państw zachodnich, powinna posiadać dwuzbiowość faktyczną.

Nadając pełnię praw Senatowi, trzeba się liczyć z tem, że pociąga to za sobą konieczność zrewidowania jego ustroju i ordynacji wyborczej.

Wylaniają się w związku z tem różne projekty, zmierzające przeważnie do tego, by Senat zamienić w przedstawicielstwo samorządów zawodowych i grup gospodarczych, z dodaniem pewnej liczby nominatów prezydenta. W ten sposób senat przekształciłby się w Naczelną Izbę Gospodarczą, zachowując wyłącznie dla siebie ustawodawstwo ekonomiczne.

Jest to pomysł nietylko zupełnie sprzeczny z potrzebą normalnej przebudowy naszego systemu parlamentarnego, ale wręcz godzący w spójność społeczeństwa i państwa.

Organizowanie drugiej izby parlamentu wyłącznie na zasadzie interesów gospodarczych i co za tem idzie egoizmów klasowych jest niczem innym, jak prawem uznaniem klasowego ustroju państwa i wprowadzeniem na arenę najwyższej pracy pań-

stwowej wolnej walki interesów gospodarczych, niekrępowanych zasadą dobrego ogólnego, którego strażnikiem winno być właśnie państwo i jego najwyższe instytucje.

Taki stan rzeczy doprowadziłby w następstwach do tego, że naród polski, zamiast konsolidować się w ramach własnego państwa i zrastać w jeden żywy organizm, byłby rozdzierany legalnie przez walkę różnych grup gospodarczych, zmierzających z mocy samej ustawy do realizacji przedewszystkiem swoich egoizmów klasowych i zawodowych.

Spółczeństwo ludzkie nie jest wyłączone i przede wszystkim asocjacja gospodarczą. Tembardziej nie jest nią naród i państwo; organizować przeto jego najwyższe instytucje prawno-polityczne wyłącznie na zasadzie pierwiastka gospodarczego jest rzeczą conajmniej niebezpieczną.

Ci, którzy widzą przyszłość Polski w dobrze zorganizowanym narodzie, zdolnym do świadomego ponoszenia odpowiedzialności za losy państwa muszą dążyć do tego, by Konstytucja polska posiadała instytucje, ułatwiające polityczną organizację współczesnego narodu. Taką instytucją, między innymi, może być racjonalnie utworzony Senat. Trzeba dążyć do tego, by on powstał i by Polska pozyskała w nim jeszcze jedno sprawne narzędzie, za pomocą którego będzie mogła skuteczniej realizować swoje dziejowe zadania.

Z. B.

STAN BEZROBOCIA

NA TERENIE ŁÓDZKIEGO P. U. P. P.

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty łódzki, łaski, sieradzki, łęczycki i brzeziński w dniu 1 września 1928 roku było w ewidencji zarejestrowanych 15.504 bezrobotnych w tem samej Łodzi 10.502, w Pabjanicach 1.473, w Zgierzu 1.165; w Zdąmskiej Woli 570; w Tomaszowie-Maz. 1.413, w Konstantynowie 139, w Aleksandrowie 111 w Rudzie-Pabjanickiej 71.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 4.878 w tem 4.165 bezrobotnych brało zasiłek ustawowy z Funduszu Bezrobocia i 413 bezrobotnych zapomogi dotacje z Skarbu Państwa.

W samej Łodzi brało zasiłki 3.497 bezrobotnych z czego 3.275 z Funduszu Bezrobocia 222 zapomogi ze Skarbu Państwa.

Pracowników umysłowych brało zasiłki 650 w tem ustawowych 194 i dotacyjnych 462.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 656 bezrobotnych, otrzymało pracę wysłane do pracy 184.

Urząd rozporządza 83 wolnymi miejscami dla robotników różnych zawodów.

9-ciu robotników otrzymało w ciągu ubiegłego tygodnia zniżki kolejowe na przejazd kolejami państwowymi. (n)

Baterja dział na dnie morza

JAK ZATONĘŁA ANGIELSKA ŁÓDZ PODWODNA L. 55.

Świat obiegła wiadomość o wydobyciu z dna morskiego przy brzegach Finlandji, w zatoce Karpolskiej, angielskiej łodzi podwodnej „L. 55“.

Łódź wydobyli ci sami, którzy ją zatopili: — bolszewicy.

Od kilku lat prowadzone były jakieś tajemnicze poszukiwania w zatoce Fińskiej dla odnalezienia zatopionego statku. Powszechnie sądzono, iż chodzi tu o jakiś transportowiec z bogatym ładunkiem, lub kasę jednego z rzyjskich krążowników, ciągnięta do morza w okresie walk domowych w Kronsztadzie. Bolszewickie władze wiedziały jednak dobrze, czego szukają na dnie statku.

Dopiero obecnie, wracając z manewrów swojej wielkiej floty „czerwony kapitan“ Muklewicz zdołał zebrać pewne wiadomości o miejscu, w którym znajdowała się od 9 lat zatopiona angielska łódź podwodna, nieszczęsna „L. 55“.

Wobec tego, że o zatopieniu łodzi angielskiej na wodach rosyjskich nic dotychczas nie było wiadomem — a tajemnice znali jedynie bolszewicy i admiraliczka angielska, zrozumieli, sensację wywołała wiadomość o podniesieniu z dna morza zatopionej łodzi z 43 trupami. I teraz dopiero bolszewicy ogłosili w jakich warunkach zatopili łódź.

Podobnie jak przy przeprowadzeniu przeszło 200 jednostek bojowych byłej floty carskiej z zamkniętych zatok Fińskich do Kronsztadu, pod dowództwem adm. Szczastynaja, rozstrzelanego później przez bolszewików, za to; iż ocalił flotę przed jej konfiskacją przez Anglików, lub wzięciem do niewoli przez Niemców — flota bałtycka wpada w ręce bolszewików i zostaje uwięziona przy samym ujściu Nawy. Na podstawie 5.ego punktu traktatu Brzeskiego „czerwonej flocie“ nie wolno było opuścić swego przymusowego miejsca pobytu.

Niemcy bardzo bacznie pilnowali przestrzegania tego warunku, paralizując najmniejsze usiłowania wypłynięcia rosyjskich torpedowców na morze.

Kiedy wybuchła rewolucja w Niemczech, flo-

ta niemiecka zmuszona była spieszenie opuścić Bałtyk. Skorzystali z tego bolszewicy, a zwłaszcza zalogi niektórych torpedowców i zaczęli urządzać zupełnie jawne napady korsarskie na morzu, bombardować miasta na wybrzeżu bałtyckim, rabować okręty, wiozące żywność dla wygłodzonej ludności Łotwy, Estonji; szerząc niesłychaną panikę.

Podczas jednej z takich „wypraw“ bolszewicy zatopili trzy handlowe parowce angielskie z żywnością.

Wówczas na wody Bałtyku wpłynęła wielka eskadra floty angielskiej pod flagą kontradmirała Cowana.

W Kronsztadzie i Piotrogradzie dokonywano w owym czasie masowego tępienia byłych oficerów carskich, zwłaszcza bezlitośnie tępieno oficerów marynarki. Flota sowiecka znajdowała się w stanie całkowitego rozkładu — przeciwstawienie się angielskiej eskadrze było niepodobniństwem. Mimo obecności krążowników angielskich na wodach Bałtyku, napady korsarskie trwały dalej. Wówczas z rozkazu kontradmirała angielska flota zaatakowała flotę sowiecką, zadając jej w ciągu jednej godziny bardzo dotkliwe szkody.

W pierwszych dniach czerwca 1918 roku z Biorija, gdzie znajdowała się baza operacyjna floty angielskiej w kierunku Kronsztadu odplynęła łódź podwodna „L. 55“, na której znajdowało się 43 osoby załogi. Łódź przybyła dopiero przed paroma dniami z Anglii. Kiedy minęło parę dni i łódź „L. 55“ nie wracała, powstały przypuszczenia; iż spotkała ją nieszczęście i zatoniła. Przypuszczenia te potwierdził raport admiraliczki brytyjskiej, która w dniu 9-go czerwca doniosła w tajnym raporcie gabinetowi o katastrofie. Wiadomość tę jednak trzymano w głębokiej tajemnicy.

Obecnie sowieck komisarjat „czerwonej floty“ ogłasza własny raport o okolicznościach w jakich rozegrała się ta tragedia morska.

„4-go czerwca 1918 roku dowództwo czerwonej floty dało rozkaz wypłynięcia na morze dwóm torpedowcom „Gabriel“ i „Hazard“. Torpe-

dowce udali się do zatoki Kaporakiej celem stwierdzenia, czy znajdują się tam siły nieprzyjacielskie. Wkrótce zauważono wystający z wody peryskop łodzi podwodnej, która przy zbliżeniu się torpedowców zanurzyła się w wodzie.

Angielskie krążowniki zaczęły się zbliżać, wobec czego „Gabriel“ i „Hazard“ zawróciły i rozpoczęły spieszenie zadołać do Kronsztadu, aby uniknąć walki z silniejszym przeciwnikiem. W tej właśnie chwili zostały zaatakowane przez „L. 55“, która skierowała swe miny w kierunku sowieckich torpedowców. Miny przeszły obok, zaś „L. 55“ wynurzyła się z morza aby stwierdzić efekt swych pocisków.

Torpedowce sowieckie dały salwę armatnią. Na miejscu, gdzie znajdowała się angielska łódź podwodna podniósł się słup wodny wraz dymem, widoczne były w powietrzu metalowe części łodzi. Wkrótce na tem samym miejscu wytworzył się bardzo gwałtowny wir wodny, z którego ogromną siłą wydobywało się powietrze. Łódź „L. 55“ poszła na dno. „Hazard“ i „Gabriel“ wróciły do swej bazy.

Dziś bolszewikom z ogromnym nakładem pracy udało się wydobyć z dna morskiego zatopioną łódź. W łodzi zniszczoną została pociskami cała przednia część i dział maszynowy. Przy działach w kabinach znaleziono 43 szkielety ludzkie. Ciała zostały zjedzone przez ryby morskie. Przy jednym z dział zastygł w pozie, ładując nabój, marynarz z ręką kurczowo zaciśniętą przy zamku.

Bolszewicy mają zamiar i obstają przy tem, żądają od rządu angielskiego — pochować angielskich marynarzy z wszystkimi honorami wojskowymi.

Oczywiście przy tej okazji wydana została odezwa, w której bolszewicy oświadczają, iż angielscy marynarze nie byli ich wrogami; gdyż wój postali ich „imperjalistyczny rząd“. Zapominają jedynie o tem; że flota angielska broniła wówczas ludności, którą bolszewicy okradali z przewiantów, rabowali bezlitośnie i gnębili.

G. H. COLE

187

Testament Hugona Madlotta

„A teraz; — ciągnął Astur trochę spokojniej; z tłumioną wściekłością — powiem ci; co zrobię! Występuję odrazu ze wszystkich waszych przekleństw towarzystw — i nie będę miał z tobą nic więcej do czynienia. Ale wiedziałeś jak postąpić: masz mnie teraz w swoich rękach! Nie mógłbym zdradzić Janka, nawet, jeżeliby okazało się; że... zrobił nie wiem co! Choćbym przekonał się, że jest oszustem — nie powiem o tem nikomu. Rozumiesz? Władzę, że się uspokajasz.

Tak, nie powiem nikomu; ale robię to nie dla ciebie, ty — hipokryto!”

Artur był zazwyczaj tak uprzejmy i łagodny, że wybuch ten zdziwił zarówno Lorda Ealinga; jak i samego Artura. Lord Ealing stał bezradnie, gdy z ust Artura płynął potok gorzkich słów i nie zrobił nic, aby potok ten powstrzymać. Ale gdy uświadomił sobie istotne znaczenie wypowiedzianych przez swego siostrzeńca słów, gdy zrozumiał że zarówno on; jak i koncesja; nie są już narazem na niebezpieczeństwo — w jednej chwili odzyskał panowanie nad sobą.

„A idź sobie i nie mam z tobą, nie do czynienia — zawołał — jesteś warjatem, Arturze, i snobem, tak; zarówno intelektualnie; jak i moralnie. Powiedz Pasquettowi, aby zobaczył się ze mną zaraz po przyjeździe. W biurze wydadzą ci twoją pensję, kiedy tylko gochcesz. I niech cię już więcej

Na dźwięk dzwonka zjawił się woźny. „Wyprowadźcie p Whartona“; — rzekł lord Ealing. Artur wyszedł bez słowa. Nie mógł już wydobyć z siebie głosu. Czuł się zupełnie złamany. Pot lał mu się z czoła.

Lord Ealing pozostawszy sam w gabinecie, w zamysleniu przewracał pogrzebaczem głównie na kominku. „Bode — jakże to była ciężka przeprawa!”

ROZDZIAŁ XXIX

W KTÓRYM P. CULPEPPER PISZE LIST DO SWOJEJ CÓRKI, a LORD EALING WYPUSZCZA KOTA z WOKA.

Wyszedłszy z mieszkanią wuja, Artur Wharton udał się do najbliższego biura telegraficznego i zadepeszerwał do Nory Culpepper w Parame, z prośbą, aby Pasquett nie przyjeżdżał do Londynu przed zobaczeniem się z Arturem; donosił przytem iż wyjedzie natychmiast do Parame, jeśli otrzyma wiadomość, iż Pasquett będzie tam czekał na jego przybycie. Po upływie paru godzin otrzymał odpowiedź, iż Pasquett na niego czeka i że wszystko jest w porządku. Depesza Artura doręczona została ranim rano straż nad willą, w Parame, ale kopję odpowiedzi Nory Culpepper policja francuska przesała już do Angielskiego Biura Śledczego. Jak przekonamy się wkrótce, w depeszy tej nie było wymienione nazwisko Pasquetta — to też policja śledcza wciąż jeszcze nie miała żadnych wiadomości o powrocie Pasquetta z Rosji.

Tymczasem zdarzyły się fakty, który zwrócił uwagę dyrektora Wilsona na willę w Parame. Jak słusznie przewidywał, p. Culpepper nie pozostał bezczynny. Przesłany tam

co się stało — mały człowieczek myślał z początku o natychmiastowej ucieczce z Anglii. Był zdania, iż siedząc we Francji, będzie mógł spokojnie śledzić rozwój wypadków i wtedy zdecydować, czy ma tylko ukryć się na pewien czas, czy też — spalić za sobą wszystkie mosty. Postanowił działać szybko.

Nie upłynęła jeszcze godzina od chwili, gdy p. Culpepper wyszedł z Biura Śledczego, a już jego zaufany urzędnik kierował się w stronę lotniska w Hendon, zaopatrzony w ściśle poufne listy do francuskiej filji firmy Culpepper, oraz do p. Nory Culpepper. Zgłosił się do Biura lotniczego z prośbą o udzielenie mu aeroplanu do St. Malo i akurat zdarzyło się szczęśliwie, że znalazł się drugi pasażer który chciał jechać w tym samym kierunku, ku Urzędni p. Culpeppera nie domyślał się, że ten drugi pasażer siedzi za nim, nie spuszczał go z oczu od biura jego szefa.

Pogoda była piękna i podróż aeroplanem przeszła bardzo przyjemnie. Ale gdy stanął w St. Malo i tajemniczy pasażer powiedział coś cichego, jedno, mu z francuskich policjantów na lotnisku, urzędnik p. Culpeppera zdumiał się niezmiernie, gdyż go zatrzymano i poddano ściśle rewizji; gdyż władze otrzymały już telefoniczne instrukcje z Anglii o poleceniach Biura Śledczego. Powiedzianno mu; że go podejrzewają; iż jest zbiegłym marynarskim wiersantem — i kazano mu czekać na przybycie angielskiej policji. Przy okazji policja francuska odebrała mu listy, które wiozł z Anglii — i wkrótce dyrektor Wilson został drogą telegraficzną powiadomiony o ich treści.

(D.c.a.)

Za gotówkę i Na Raty od zł, 5 tygodniowo
 poleca gotowe **Palta damskie i męskie Ubrania męskie**

Najmodniejsze fasony — Solidne wykonanie — Ceny niskie

Polska Samopomoc Włókiennicza ul. Piotrkowska 79 (w podwórzu)

Uwaga: Procentów nie dolicza się.

RADJO - odbiorniki

najnowszych mode i: 2, 3, 4, 5, 7, 9 lampowe

Odbiorniki 3 lampowe na krótkie fale zakres: od 15- do 100 mtr.

Odbiór stacji amerykańskich na głośnik.

Dogodne warunki sprzedaży!

Cenniki i prospekty przesyłamy na żądanie!

Zakłady Radiotechniczne

„NATAWIS”

Warszawa, Niecała 7

Kraków

Łódź, Piotrkowska 152

tel. 42-20

Rodzice

Szyk Dziecięcy

Poleca na sezon jesienny palette chłopięce i dziewczęce, suknie i ubrania podług najnowszych modeli zagranicznych. Uwaga!

Wielki wybór szkolnych mundurków

Szyk Dziecięcy

NOWO-CEGIELNIANA 5

KRAWIEC

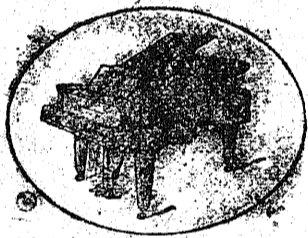
uczniowski przedwojenny
J. GRYNER

Konstantynowska 68 (parter)
 przyjmuje wszelkie roboty po cenach konkurencyjnych
 5008-1

Posady

przyrodniczeki

do szkół średnich poszukują
 Oferty pod „Przyrodniczeki” do
 adm. „Rozwoju”
 2484-1

KUPNO FORTEPIANÓW i PIANIN

jest rzeczą zaufania.

Należy przeto zawsze, nawet i przy kupnie tak zwanem okazym, zwracać się tylko do solidnej, znanej i powszechnej opiniją cieszącej się firmy,

Gwarancję, fachową obsługę i przystępne ceny, oraz dogodne warunki spłaty przy wielkim wyborze instrumentów udziela

Skład fortepianów i pianin

Karol KOLSCH WITZ

Łódź, Piotrkowska Nr. 67

Tel. 54-78 i 24-72 m.

Kupno — Zamiana — Wynajem
 Reperacje — Strojenie — Polerowanie — Transporty

CHCESZ mieć dobrze wyprasowany

oczyszczony, wyprany chemicznie, wyreperowany garnitur, suknie, palto i t. d.

Dzwoń tel. 60-99

do Polskiego Kurjera Krawieckiego

Bronisława Brzozowskiego

Zeromskiego 99 Telefon 60-99

Odświeżenie garnituru 2,80
 sukni 2,60

z odebraniem i odesłaniem a także wszelkimi obstalunkami wykonywam solidnie i punktualnie

Bank Polskich Kupców
 i Przemysłowców Chrześcijańskich Sp. Akc.
 Łódź, ul. Piotrkowska 113.

Załatwia wszelkie operacje bankowe na warunkach najkorzystniejszych.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe w złotych i walutach zagranicznych na każde żądanie i terminowe.

Załatwia inkaso weksli i dokumentów na wszystkich miejscowości terminowo za pobraniem minimalnej opłaty.

Kupno i sprzedaż walut zagr. i dewiz.

5 Na raty

Garderobę męską i damską oraz wielki wybór zimowych palt.

Po cenach konkurencyjnych

Nowomiejska 11

Sweatry

REFORMY TRYKOTAŻE
 oraz wszelkie wyroby wełniane
 najnowszych fasonów

Hurtowo i Detalicznie

Po cenach fabrycznych

Poleca

A. SIE DLECKI
 Łódź Główna 49

tygod-

Kurjer międzynarod. Warszawa - Paryż

dążyć będzie przez Kutno, z pominięciem Łodzi

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI Z DONIOSŁYCH PRZYCZYŃ NIE ZMIENI POWZIĘTEJ DECYZJI

W związku z niezwykle zainteresowaniem, jaki wywołała sprawa zmiany rozkładu jazdy pociągu Paryż—Stołpce, gdzie Łódź miała być pominięta na korzyść Kutna, zwróciliśmy się do delegata Polski na międzynarodową konferencję kolejową, który w przejeździe przez Łódź, udzielił nam szeregu ciekawych wyjaśnień.

Otóż okazuje się, że protesty miasta i organizacji kupieckich są i niepotrzebne i żadnego wpływu na bieg tych spraw mieć nie będą, ze względu na doniosłość tej sprawy.

KOMITET WYBORCZY POALEJ SJONU

W dniu wczorajszym utworzony został komitet wyborczy do Rady Kasy Chorych stronnictwa „Poale-Sjonu“. W skład komitetu tego weszli: radni miejscy pp. Holenderski, dr. Szyfman i Szapiro oraz radni gminy żydowskiej Edelman, Cytrynowski, Stolarski i Braun.

W dniu wczorajszym odbyły się też dwa pierwsze wielkie wiece w sali Europejskiej w kinie „Venus“. Na wiecach tych powzięte zostały rezolucje wzywające robotników żydowskich do sprawnego wyrażenia prawa wyborczego w biurach Kasy Chorych i do popierania Komitetu „Poale-Sjonu“ (p)

Kronika policyjna.**SKUTKI BRAKU UWAGI**

Przed paroma dniami przy ul. Zielonej 2 spadł ze schodów przy ul. Zielonej 2 będąc w stanie nietrzeźwym 45-letni Jan Olczyk, zamieszkały przy ul. 28 pułku Strzelców Kaniowskich 32. Zawezwany lekarz pogotowia po udzieleniu mu pomocy, pozostawił go na miejscu w stanie bardzo osłabionym. W dniu wczorajszym Jan Olczyk porażony potknawszy się na tych samych schodach o skórkę od kartofla spadł tak nieszczęśliwie, że nastąpiło pęknięcie czaszki. Przewieziony do szpitala na Św. Józefa w stanie nieprzytomnym po upływie godziny zmarł. (p)

MORD NA ULICY.

W dniu wczorajszym przy ul. Rejtera 18 w wyniku ostrej kłótni postrzelony został dwukrotnie w brzuch przez Konstantego Karpińskiego Stefan Adamkiewicz. Ranny wkrótce zmarł. Mordercę ujęto.

FARSZERZE WEKSLOWI

Łódzki Urząd Sledczy otrzymywał kilkakrotnie doniesienia o ukazywaniu się na mieście weksli t. zw. grzechociowych, lubz z wystawieniem osób w rzeczywistości nieistniejących, przyczem tak jedne jak i drugie nie były wykupywane. W dniu onegdajszym udało się funkcjonariuszom wydziału sledczego ująć na gorącym uczynku puszczańską weksli stalszowanych od podpisu wystawcy począwszy, a na ostatnim tyrancie kończąc, dwu obłudujących młodzieńców, Jurkiewicza i Lanczar-ga. (p)

POŻARY.

W dniu wczorajszym straż ognijowa wzywała na bycie do dwóch pożarów. O godz. 9-ej m. 55 rano wynikiem z nieustalonej dotychczas przyczyny pożar w magazynach Berka Grylaka, znajdujący się na posesji przy ul. Konstantynowskiej 89 przy bocznicy kolejowej. W rezultacie energicznej akcji ratowniczej pod kierunkiem sierżanta Kosa. Jeden udział wzięli w gaszeniu pożaru, drugi zaś nie-

zór blażej sprawy dla interesów Państwa z jednej, a z powodu rekompensaty dla Łodzi z drugiej strony.

Pociąg Paryż-Moskwa, we Frankfurcie dzieli się na dwie części, z których jedna udaje się do Rosji przez Niemcy i Rygę, a druga przez Polskę na Stołpce.

Otóż nasze władze kolejowe zwróciły uwagę na fakt, że pociągiem do Rosji przez Polskę jeździ znacznie mniej osób niż przez Niemcy i Rygę, a badając tę sprawę skonstatowano, że przyczyną omijania Polski jest to, że podróżni, jadący przez Rygę, znajdują się w Rosji o kilkanaście godzin wcześniej a co zatem idzie, wobec krótszego terminu jazdy, koszta podróży są też znacznie niższe i to decydowało o większym powodzeniu tranzytu przez Niemcy i Rygę.

Na pytanie nasze, czy rzeczywiście, kierując pociąg na Kutno zyskuje się tylko 70 minut czasu i czy wobec tego warto omijać Łódź, otrzymaliśmy ciekawe wyjaśnienie. Oto pociąg jadący na Stołpce, z powodu tych 70 minut przybywa do Moskwy o całe 16 godzin później, gdyż linie zarówno w kraju, jak i w Rosji są już zajęte dla innych pociągów, których bieg nie może być zmieniony i tylko oszczędność początkowa na owych 70 minutach pozwoli zmienić rozkład całej trasy i podróżni znajdą się w Moskwie o kilkanaście godzin wcześniej, oraz zapłacą za jazdę znacznie mniej, a na-

wet odbędą tę podróż szybciej niż na Rygę i taniej.

Te dwa względy decydują o wzmożeniu ruchu tranzytowego przez Polskę, o którego znaczeniu dla całego kraju pod wszelkimi względami chyba mówić nie trzeba.

Z kolei zapytaliśmy, czy osiągnięte przez zmianę trasy plusy nie tracą na swej wartości z powodu pominięcia Łodzi, otrzymaliśmy zapewnienie, że widocznie dotychczas władze komunalne w Łodzi nie zazna-jomyły się z tym projektem dokładnie, gdyż przewiduje on również ułatwienie dla Łodzi i to dosyć duże.

Otóż w wypadku, gdyby pociąg Paryż-Moskwa kierowano na Kutno, Łódź otrzyma w pociągu Warszawa-Poznań kilkanaście wagonów wszystkich klas, nie wyłączając wagonu sypialnego bezpośredniej komunikacji z Paryżem i Moskwą i wagony te przyłączone będą w Poznaniu lub Kutnie do pociągu Paryż-Moskwa, czyli że pasażerowie nie potrzebowaliby się przesiadać.

Pociąg ten nie zatrzymałby się na dworcu kaliskim, lecz na fabrycznym lub wiadło by się doń w Chojnach.

Jednakże ccała ta sprawa jest jeszcze w sferze projektów, gdyż realizacja tego planu zależna jest od międzynarodowej konferencji kolejowej, która odbędzie się w połowie października we Wiedniu, a w każdym razie zmiana rozkładu jazdy nastąpiaby dopiero w przyszłym roku. (bip)

KURSY WIECZOROWE POLSKIEJ YMCA.

Z dniem 17-go września (poniedziałek) b. r. rozpoczynają swą działalność Kursy wieczorowe Polskiej YMCA w Łodzi, a mianowicie następujące:

- 1) Kursy językowe: angielski, francuski i niemiecki,
- 2) Kursy rzemieślnicze dokształcające: metalowy normalny i stolarski i budowlany.

O rozpoczęciu kursów specjalnych jak: fotograficzny, radioamatorów, wymowy i innych nastąpią oddzielne zawiadomienia.

ZAPISY DO SZKÓŁ WIECZOROWYCH.

Wydział Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że zapisy do

1) 7-kl. miejskich wieczornych szkół powszechnych oraz na

2) Kursy Doksztalcające dla dorosłych odbywać się będą od dnia 3 do dnia 8 września r. b. włącznie w godzinach od 6-ej do 8-ej wieczór.

Adresy:

7-kl. miejskie wieczorne szkoły powszechne: 1. ul. Główna 30, 2. ul. Rzgowska 30, 3. Zgierska 11, 4. Zagajnikowa 54, 5. Konstantynowska 51, 6. Sienkiewicza 11, 7. Zgierska 166, 8. Złota 7; Kursy doksztalcające dla dorosłych: 1. ul. Żeromskiego 58, 2. N. Senatorska 4, 3. Zgierska 70, 4. Czerwona 8.

Nauka bezpłatna. Szkoły koedukacyjne.

dopuszczeniem ognia i oddalonego o 8 metr. drugiego magazynu. O godz. 11 m. 50 pożar został ugaszony. Straty spowodowane pożarem są dość znaczne choć jeszcze nieobliczone.

O godz. 3-ej m. 10 pp. powstał pożar, w miejskim domu wychowawczym tak zw. „Złobku“ przy ul. Tramwajowej 15. Pożar powstał w suszarni białizny wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. O godz. 4-ej m. 45 pożar został ugaszony. Łupem ognia stała się cała białizna znajdująca się w suszarni. Nie obeszło się też bez nieszczęśliwego wypadku, mianowicie ciężkie poparzenia rąk i twarzy odniosła 26-letnia Zofia Minc, robotnica tamże zamieszkała, podczas ratowania dzieci. (p)

Z prasy pisma.**KOBIETA W ŚWIĘCIE I W DOMU.**

„Nr. 17 dwutygodnika „Kobieta w świecie i w domu“ obszernie omawia przejściowy sezon tutejszy w art. pt. „W jesiennym słońcu“. Specjalny artykuł urozmaicony całym szeregiem modeli jest poświęcony ręcznym torebkom. Daje on dokładne wyobrażenie o najnowszych wymaganiach mody. „Suknia spacerowa“; „Suszenie owoców“; „Cocktail“; „Jesienna czynność ogrodowa“; uwzględniają ostatnie wymagania w tych dziedzinach. „Pierwszy raz mąż trzasnął drzwiami“ i „Jeszcze nie jest tak źle“ Z. Popławskiej z finezją oddają niedomagania naszego życia. Przepisy gospodarskie oraz sumienne odpowiedzi redakcji niosą pomoc paniom w czynnościach domowych. Całość cechuje nieustająca dbałość o wysoki poziom kulturalny każdego domu polskiego“.

LISTY z S.S.R.

Pokojowa działalność Sowietów

NOWE OBJAWY ROZSTROJU w FABRYKACH SOWIECKICH.

Moskwa 30, VIII

Doroczne manewry jesienne armji czerwonej odbędą się tym razem w okręgu kijowskim, a więc w dzielnicy południowo-zachodniej ZSSR.

Manewry tegoroczne, których rozmiary będą daleko większe, niż w latach poprzednich, rozpoczną się w pierwszej połowie miesiąca września. Prace przygotowawcze — jak wiadomo z depesz — podjęte zostały już w tych dniach. W manewrach kijowskich wezmą udział prawie wszystkie rodzaje broni. Oprócz formacji piechoty, kawalerji i artylerji uczestniczyć w nich będą liczne oddziały lotnicze, samochody pancerne, czołgi, oddziały inżynieryjne, optyczne i t. d. Projektowane jest urządzenie w ramach manewrów INSCENIZACJI OBRONY KIJOWA PRZED ATAKIEM LOTNICZYM, ZE STRONY POLSKI LUB RUMUNJI. Specjalną rolę odegra w manewrach tegorocznych towarzystwo awjacyjno-chemiczne „Ossoawiaxim“, którego oddziały występować będą w charakterze samodzielnych formacji pomocniczych lotniczo-chemicznych.

W manewrach jesiennych weźmie dalej udział CAŁA LUDNOŚĆ CYWILNA OKRĘGU KIJOWSKIEGO, w szczególności zaś ludność samego miasta Kijowa. Już obecnie organizowane są we wszystkich fabrykach, biurach i urzędach specjalne oddziały z pośród robotników i urzędników. Oddziały te, podobnie, jak oddziały komсомolców, przydzielone zostaną do poszczególnych formacji, gdzie wykonywać będą służbę pomocniczą bez broni (w razie potrzeby i z bronią) GŁÓWNIEM W BATALJONACH OBRONY PRZECIWGAZOWEJ. Okręgową organizacją inżynierów utworzyła spe-

cialną kompanję inżynieryjną, która oddana zostanie do dyspozycji politycznemu kierownictwu manewrów, przerzucać się będzie stale z miejsca, organizując w poszczególnych punktach, AGITACYJNE WIECZORNICE DLA UCZESTNIKÓW MANEWROW, na których poszczególnym czerwono-gwardzistom i cywilnym uczestnikom manewrów udzielane będą wyczerpujące informacje na temat techniki wojennej i obrony przed gazami.

Już obecnie odbywają się we wszystkich fabrykach kijowskich specjalne zebra- nia wieczorne, na których wyjaśniane jest robotnikom i urzędnikom miejscowym zna- czenie tegorocznych manewrów.

O ile chodzi o samą działalność woj- ską, to w manewrach tegorocznych specjal- ny nacisk położony zostanie na sprawność poszczególnych mniejszych jednostek, które występować będą tym razem daleko samo- dzielniej, niż dotychczas. Działalność wy- wiadowcza tych formacji rozpoczęta została już w ostatnich dniach sierpnia.

Tegorocznymi manewrami armji czer- wonej kierować będzie osobiście nowo- mianowany szef sowieckiego sztabu general- nego, Szapocznikow. Naczelnikiem sztabu ge- neralnego manewrów będzie komendant kor- pusy, Triandofilow, a głównym komisarzem politycznym — sam kierownik dowództwa politycznego armji czerwonej, Bubnow.

DLA KORESPONDENTÓW PISM SOWIECKICH, którzy w liczbie ponad 100 przybędą na manewry ZORGANIZOWA- NO JUŻ TERAZ SPECJALNE KURSY PRZYGOTOWAWCZE, na których zają- jomieni oni zostaną z głównymi zasadami manewrów, by mogli następnie rzeczowo i szybko informować opinię o przebiegu cwi-

czeń i w ten sposób popularyzowali armj- nietylko wśród ludności Rosji centralnej, lecz i tych dzielnic ZSSR, gdzie manewry nigdy się nie odbywają, f. j. przedewszyst- kiem dzielnic wschodnich.

W mieście kaukaskim Tichorieckaja, będącym ważnym węzłem kolejowym, dosz- ło niedawno do wykrycia ciekawej afery, przypominającej żywo głośną sprawę „szach- tyńską“. Stwierdzono mianowicie, że dyrek- tor miejscowych warsztatów kolejowych by- ły słusarz tychże do tego stopnia zaniedbał urządzenia techniczne warsztatów, iż NIE SĄ ONE OBECNIE ZDOLNE DO JAKIEJ KOLWIEK RACJONALNEJ PRACY. Da- lej wysuwany jest pod adresem dyrektora warsztatów kolejowych zarzut, że przyjął on od władz około 400 000 rubli na cele re- montu warsztatów UMYŚLNIE ZWLEKAŁ Z WYDANIEM ZREPEROWANYCH JUŻ LOKOMOTYW, nie bacząc na to, że dyrek- cja kolei z niecierpliwością na parowozy cze- kała. Wszystko to wykazuje, że dyrektor warsztatów kolejowych i podwładni urzędni- cy świadomie zmierzali do zupełnej dezorga- nizacji warsztatów.

Druga podobna afery wykryta została w homelskiej dyrekcji kolejowej, gdzie gru- pa urzędników transportowych świadomie dezorganizowała ruch na stacji węzłowej w Orszy. Przywódcą „szkodników“ był tu in- żynier Majer, który na stawiane pytania, dlaczego pracuje się niepraktycznie i bezce- lowo, odpowiadał zazwyczaj, że wypełnia tylko TAJNE ROZKAZY Z MOSKWY, NIEPODLEGAJĄCE NICZYJEJ KRYTY- CE. Ponadto Majer zwalniał systematycznie z pracy organizowanych komunistów, wzglę- dnie przenosił ich ze swej sekcji do odleg- łych miejscowości.

Obydwie powyższe sprawy oddane zostały prokuratorji państwowej. Opinia so- wiecka oczekuje z wielkim zainteresowa- niem przebieg tych nowych procesów „szach- tyńskich“.

Gapor.

HALL CAINE.

68)

Więźniowie № 25

mość, dla innych tak bardzo pożądaną, spoj- rzał pytająco, jakby nie rozumiał o co cho- dzi, następnie obojętnie wzruszył ramionami i odparł:

— Co mi po tem? Uszczęśliwie tą wol- nością kogo innego.

Niemal go zmuszono do opuszczenia wstretnej szoopy. Wtedy zaczął stawiać cha- tę z bloków lawy, niedaleko szpitala, a w- miarę jak robotą postępowała, mimowol- nię zaczął myśleć, z jak gorączkowym pośpie- chem stawał kiedyś młyn w Port-y-Quel- lin. I znów całą siłą nazierały nań wspom- nienia, związane z ową epoką jego życia, a chcąc je otrząsnąć, Jazon wdawał się w roz- mowę z drugim więźniem, który opodal ró- wnież stawiał chatę. Więzień ten, ongi ksiądz, został przez podłą, z osobistych mo- tywów płynącą zemstą Jorgensona skazany na galery, a za Rzeczypospolitej dostał się do kopalni. Wybuch siarki straszliwie mu o- szpecił twarz i dotychczas przed kilku dniami wyszedł ze szpitala.

Jazon, słuchając jego opowiadań, mi- mowoli spojrział w stronę szpitala i na pro- gu zobaczył kobietę, której miękkie ruchy zdawały mu się przypominać coś, o czem pra- gnął zapomnieć.

— Kto jest ta kobieta? — zagadnął księdza.

— To ta obca dozorczyńni. Dobra ko- bieta i cierpliwa jak anioł. Jej zawdzięczam, że jakoś przetrzymałem te straszne męczar- nie, kiedy wrząca siarka podziurawiła mi twarz jak sito.

Jazonowi przyszła na myśl jedna chwi- ła jego życia, kiedy ukochane ręce przewia- zywały mu ręce na czole. Przesunął dłonią po czole, jakby odpędzał natrętne wspomnie- nie, zbyt gorzkie i bolesne, aby je odświe- żać w pamięci i dla zagłuszenia siebie same- go, gwałtownie zabrał się do pracy. Ale o- czy jego co dnia, bezwiednie może zwracały się w stronę szpitala i często oglądały bia- łą sylwetkę dozorczyńni, wychodzącej na- przeciw nowego kaleki. Bo co kilka dni nie- mał zdarzał się w kopalniach wypadek, mniej lub więcej niebezpieczny dla dotknię- tego nim robotnika.

Po pewnym czasie jednak zauważył, że dozorczyńni nie wychodzi naprzeciw cho- rych i spytał księdza o powód.

— Wydalono ją — brzmiała odpowiedź.

— A mówiliście, że była taka dobra — z załem niemal zawołał Jazon.

— Właśnie dlatego, że zanadto była dobra — smutno odparł ksiądz. — Jeden z tych nieczemnych strażników, nie mogąc u- niej nic wskórać, oskarżył ją, że miała inne- go kochanka.

— To potwarz! — krzyknął Jazon.

— Prawdą jest, że była właśnie w bło- gosławionym stanie i została wydalona.

— Biedna! A gdzie jest teraz?

— Z litości przyjęto ją w tamtej farmie pod wzgórzem. Widziałem ją wczoraj w no- cy i biedaczka opowiedziała mi całą histo- rję. Ten łotr z Reykjavik zesłał jej męża do kopalni, a ona chcąc być w jego pobliżu, pod zmienionem nazwiskiem wystarala się o miejsce dozorczyńni w szpitalu. I mogę po- świadczyć, że pracowała jak ostatnia wyrob- nica, chociaż jest pania.

— Więc mąż jej dotąd w kopalniach?

Gapor.

KRONIKA

KALENDARZYK

Poniedziałek, 3 września — Szymona Śl.

TEATRY

Teatr Miejski: — „Księżniczka Turandot“
Gong: „Kamera obskura“.

WIDOWISKA

Casino: — „Czerwony bieg“.
Luna: — „Orkan“.
Splendid: — „Wstydz się Ossi“.
Odeon: — „W kuszącym ogniu brylantów“
Corso: — „Grzechy Paryża“
Miejski Kin. Ośw. „Bohaterowie ognia“.

Wiadomości bieżące.

Noce dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: G. Antoniewicza (Pabjanicka 50), K. Chądzyński (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd 19), R. Rembienińskiego (Andrzeja 26), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicz (Zgierska 56), S. Trawkowski (Brzezińska 56). (bip)

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE.

Ś. P. IGNACY BIELECKI.

Św. pamięci Ignacy Bielecki urodził się w dniu 13. II. 1891 roku.

Po ukończeniu szkoły Realnej w Warszawie (1903 r.) kształcił się w Szkole Nauk Politycznych, której Wydział Dyplomatyczno Konsularny ukończył w roku 1920.

Od roku 1915 pracuje przez 2 lata w Centralnym Komitecie Obywatelskim w Warszawie, jakiś czas poświęca się pracy pedagogicznej, poczem od lipca 1919 roku jest urzędnikiem państwowym.

Pracując w Komisariacie Rządu na m. st. Warszawę jako referent, następnie zast. naczel. Wydz. Bezp. Publ. później kierownik drugiej Ekspozytury (obecnie Piarostwa), wreszcie naczelnik Wydziału — jest jednym z filarów Komisariatu Rządu na m. Warszawę; przeprowadza po odbyciu studiów praktycznych w administracji miasta Paryża — gwałtowną reorganizację Wydziału Bezpieczeństwa, osiągając wysoki poziom sprawności i sprężystości.

We wrześniu 1926 roku przeniesiony zostaje do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, obejmuje tu stanowisko Naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa, jednocześnie zaś bierze żywy udział w życiu społecznym. Jest członkiem Zarządu Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, Wice-Prezesem Towarzystwa Obrony Powietrznej Państwa, sekretarzem Koła Przyjaciół Młodzieży Polskiej w Gdańsku i czynnym członkiem wielu organizacji.

Cechuje go wszędzie rzadko spotykana, energja, wielka rozmach organizacyjny, sprężystość i wyrobienie życiowe; oraz niezwykle dar inicjatyw.

W listopadzie 1925 r. w uznaniu zasług nadano Mu Złoty Krzyż Zasługi. Państwo i społeczeństwo mogłoby jeszcze wiele po nim oczekiwać, gdyby nie tragiczny wypadek, jakiemu uległ.

Należy podkreślić, że ś. p. Naczelnik Bielecki położył wielkie zasługi w dziele ratownictwa w Warszawie (Jego to głównie zasługą jest uruchomienie na Wile łodzi ratunkowych zwykłych i motorowych) — Sam zaś stał się ofiarą żywiołu, z którym walczył, utonął bowiem na południowym krańcu Rzeczypospolitej, w Dnieprze.

Łódź, w której dopiero od dwóch lat pracował, nie zapomni nigdy skromnego; i nie szukającego rozgłosu, a tak dzielnie i czynnego urzędnika i obywatela. (n)

Rejestracja rocznika 1910

KALENDARZYK NA DZIEŃ DZISIEJSZY.

Dziś winni stawić się w biurze wojskowo-policyjnym przy ul. Piotrkowskiej 212 mężczyźni rocznika 1910 zamieszkali w obrębie I-go komisariatu policji o nazwiskach na litery H Ch I J K L Ł, oraz zamieszkali w obrębie 7-go komisariatu o nazwiskach na litery G H Ch I J K.

Jutro winni stawić się zamieszkali w obrębie 7-go komisariatu o nazwiskach na litery L Ł M N O P. (bip)

W O L N E P O S A D Y

KOMUNIKAT PAŃST. URZ. POŚR. PRACY.

P. U. P. P. w Łodzi, Kilińskie-go 52 poszukuje kandydatów z dobrymi świadectwami i referencjami do obsadzenia następujących posad:

Na miejscu: W oddziale dla służby domowej: 10 służących, w Oddziale dla inwalidów wojennych: 7-ciu robotników i rzemieślników: 2-ech stolarzy meblowych, 5-ciu pończoszników na amerykański i 5-ciu na komercyjki, 10 tkaczek i 20 tkaczy na kolorówki i angielskie, 6-ciu przedzalników na kantonje. W Oddziale dla pracowników umysłowych: 1-ną nauczycielkę do ćwiczeń cielesnych.

Na wyjazd w kraju: W Oddziale dla rzemieślników i robotników: 6-ciu kotlarzy do robót kadłubowych statków rzecznych, 50-ciu robotników do tłuczenia kamienia, 1-go specjalistę do ręcznego wyrobu doniczek, 1-go maszynistę montera obeznanego z motorem „Diesla“ do walca drogowego,

1-go lokaja, 1-go garbarza do wyprawy skórkożuchowych, 3-ech wykwalifikowanych odlewników, 200 robotników do wycięcia lasu z własnymi narzędziami pracy (piły i siekiery), 10 koszykarzy do opłatania flaszek, 1-go czeladnika młynarskiego, 2-ech majstrów do prowadzenia dysuzji, 2-ech majstrów do prowadzenia pieca gazowego, 2-ech majstrów do prowadzenia stacji wirówek, 1-go gotowacza do gotowania cukrzycy I-iej, 3-ech gotowaczy do gotowania cukrzycy II-iej i III-iej, 3-ech wykwalifikowanych ślusarzy do ostrzenia noży krajalnicy, 1-go szofera do walca drogowego. W Oddziale dla pracowników umysłowych: 1-go prowizora do apteki, 1-go chemika specjalisty w tłuszczach i smarach. W Oddziale dla inwalidów wojennych: 10-ciu robotników niewykwalifikowanych do różnych robót. (n)

Na budowę nowego oddz. straży ogn.

Na apel do społeczeństwa o składki na budowę oddziału w Bałutach wpłynęły następujące ofiary:

1. B. Szczych złotych 1, 2. H. Pieczyńska 3, 3) M. Tomaszewski 3, 4) P. Stefańska 50 groszy, 5) I. Kiersz 5 zł, 6) P. Birnbaum 1 zł, 7) G. Renter 1 zł, 8) J. Bernaciak 1 zł, 9) J. Siewierski 5 zł, 10) W. Trójakowski 2 zł, 11) H. Rozenberg 1 zł, 12) T. Mjlenberg 5 zł, 13) A. M. Rotenberg 10 zł, 14) F. Andrzejewski 1 zł, 15) A. Ertner 1 zł, 16) A. Celmer 2 zł, 17) H. Miłsz 10 zł, 18) I. L. Triebe 15 zł, 19) M. Polman 1 zł, 20) W. Rosin 1 zł, 21) E. Kirschner 1 zł, 22) P. Fogel 5 zł, 23) L. Żurawik 50 groszy, 24) Piechota 1 zł, 25) A. Szerer 5 zł, 26) O. Heckert 1 zł, 27) T. Targos 5 zł, 28) Kurc 15 zł, 29) W. Radzikowski 25 zł, 30) H. Rastowski 3 zł, 31) K. Krakowski 5 zł, 32) Sz. Grinbaum 3 zł, 33) Fr. Kabaciński 2 zł, 34) H. Szulc 5 zł, 35) K. El, 36) Fr. Janicki 10 zł, 37) I. Rotenstein 2 zł, 38) L. Solarz i Dzenisz 2 zł, 39) S. Ambroziak 1 zł, 40) F. Blady 2 zł, 41) J. Kończak 5 zł, 42) H. Opoczyński 4 zł, 43) L. Bielski 10 zł, 44) R. Fuks 10 zł, 45) R. Spahl 6 zł, 46) J. Miller 6 zł, 47) G. Szezygielski 3 zł, 48) H. Freimer 5 zł, 49) K. Herberg 5 zł, 50) K. Hesse 20 zł, 51) W. Utz 5 zł, 52) J. Eisner 20 zł, 53) Szmarca 2 zł, 54) F. Hendelowski 15 zł, 55) A. Jesse 5 zł, 56) I. Jesse 50 zł, 57) B. Krüger 3 zł, 58) H. Rosner 2 zł, 59) G. Jung 2 zł, 60) M. Szwed 5 zł, 61) Morske 10 zł,

- 62) Jelischke 2 zł, 63) K. Berliński 2 zł, 64) Forst 3 zł, 65) Bland 5 zł, 66) Brandt 5 zł, 67) Mint 5 zł, 68) Herszkowicz 2 zł, 69) Widawski 3 zł, 70) Miłeczka 2 zł, 71) Rochfeld 2 zł, 72) M. Kropel 2 zł, 73) Grün 4 zł, 74) Granek 2 zł, 75) Mandelman 2 zł, 76) Fuks 2 zł, 77) Fuks 5 zł, 78) Bankier 2 zł, 79) Jul. Ertner 5 zł, 80) R. Gampe 5 zł, 81) Schwallm 10 zł, 82) B. Rubiniowicz 10 zł, 83) Adolf Laidenfrost 10 zł, 84) Wagner 2 zł, 85) J. Wagnitz 10 zł, 86) H. Hempel 10 zł, 87) A. Wagner 5 zł, 88) Gustaw Eiter 10 zł, 89) J. Kral 5 zł, 90) J. Kokosa 10 zł, 91) W. Gajster 2 zł, 92) E. Szpitznagel 5 zł, 93) F. Matyjaszczyk 2 zł, 94) W. Zippel 5 zł, 95) T. Zippel 2 zł, 96) R. Schmidt 5 zł, 97) J. Serwatka 5 zł, 98) Ernest Held 2 zł, 99) J. Czapska 2 zł, 100) Maros 2 zł, 101) H. Brucha 2 zł, 102) O. Jekel 3 zł, 103) F. Janowicz 10 zł, 104) K. Becker 5 zł, 105) Jankowski 1 zł, 106) K. Henschel 5 zł, 107) A. Bittner 2 zł, 108) E. Wonniger 5 zł, 109) O. Szulc 6 zł, 110) W. Holc 2 zł, 111) L. Storzbecher 5 zł, 112) A. Lipdner 2 zł, 113) T. Hirsberg 2 zł, 114) K. Tietz 5 zł, 115) E. Heidrich 5 zł, 116) Jul. Heimlich 5 zł, 117) Jende 2 złota.

Powyższe sumy zebrali na prośbę Zarządu Komendy Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej IP. Adolf Bechtel F. Munsar, J. Müller J. Fischer. Następna lista będzie ogłoszona wkrótce, przyczem zaznaczyć sobie pozwalamy, że p. Karol T. Bahlke zaofiarował na cel powyższy zł. 5.000

Rola prokuratora w świetle nowej procedury karnej

Znaczne rozszerzenie zakresu uprawnień prokuratorów

Prokurator w nowożytnym procesie karnym gra rolę niesłychanie doniosłą. Jeżeli spojrzymy na zakres uprawnień urzędu prokuratorowskiego ze stanowiska obowiązującej dziś w b. Kongresówce procedury rosyjskiej zorientujemy się łatwo w trudnej i odpowiedzialnej jego roli w zakresie wymiaru sprawiedliwości. Prokurator występuje na widownię czynną z chwilą ujawnienia przestępstwa. Weźmy dla przykładu: ujawniono w hotelu zabójstwo. Prokurator wraz z sędzią śledczym przybywa na miejsce zbrodni i wydaje niezbędne zarzą-

żenia. Sędzia śledczy prowadzi dalej śledztwo pod nadzorem prokuratora, prokurator może w toku śledztwa stawiać wnioski, obowiązującego sędziego śledczego, n. p. wniose o złagodzenie środka prawnicyjnego, zastosowanego względem oskarżonego. Spójrzmy wreszcie dalej. Śledztwo wstępne jest skończone, sędzia śledczy przesyła akta prokuratorowi. Urząd prokuratorowski nadaje sprawie dalszy bieg najczęściej przez sporządzenie i wniesienie aktu oskarżenia. Teraz sprawa wchodzi w nową fazę, sąd zarządza rozprawę główną przeciw oskarżonemu. W czasie rozprawy ustawa wyznacza prokuratorowi rolę strony w procesie, to jest, zw. oskarżyciela publicznego. Wreszcie w ostatniej fazie postępowania, tj. po wyroku prokurator według procedury rosyjskiej, jest jego wykonawcą, asystuje przy egzekucji i t. p. Tak przedstawia się w zarysie rola prokuratora według ustawy rosyjskiej, której moc obowiązująca gaśnie z dniem 1.ym lipca 1929-go r.

Nowa procedura polska powierza również prokuratorowi rolę oskarżyciela publicznego. Stanowisko prawodawcy polskiego jest w tej materii identyczne ze stanowiskiem większości prawodawstw. Inaczej sprawę rozwiązują: ustawa serbska i prawo anglo-saskie. Według ustawy serbskiej oskarżycielem przed sądem jest ten sędzia, który prowadził śledztwo w danej sprawie. Według prawa hiszpańskiego i anglosaskiego istnieje w tych krajach t. zw. actio popularis, tj. każdy obywatel uprawniony jest do oskarżenia przestępcy przed sądem.

W związku z powyższą kwestją ścigania przestępstw wysuwa się natychmiast zagadnienie następne, kto; jako oskarżyciel publiczny; popierać ma akcję przed sądem wyrokującym. W b. zabórze rosyjskim w sądach okręgowych oskarżenie popiera prokurator, natomiast w sądach pokoju; rolę tę spełnia policja, lub przedstawiciele innych urzędów administracyjnych. System rosyjski; jak wykazała praktyka, okazał się dość wygodnym. Komisja Kodyfikacyjna w rozważaniach swych mu-

szia wziąć pod uwagę fakt, niedostatecznego u nas uposażenia prokuratorów, a w związku z tem brak odpowiednich sił na tych stanowiskach. Z tego względu pomimo teoretycznego postulatu, aby w każdej sprawie oskarżenie popierał prokurator; orientujący się w subtelnych definicjach i rękodziejach, musiała Komisja uznać za właściwe; aby prokuratorów w pracy ich odciążyć i w drobniejszych sprawach (sądy grodzkie) rolę oskarżycieli powierzyć zastępczo policji, lub innym władzom administracyjnym; jak np. inspektorom pracy w sprawach o naruszenie przepisów, dotyczących ochrony pracy. W sądzie okręgowym i w przyszłości więc oskarżać będzie na rozprawie prokurator. Zachodzi teraz nader doniosłe pytanie. Czy cofnięcie oskarżenia przez prokuratora przed, lub na rozprawie wiąże sąd? Ustawy austriacka i węgierska, wychodząc z założenia; iż nie może być wyroku skazującego skoro nikt oskarżenia nie popiera nakazują umorzenia przez sąd postępowania, gdy prokurator oskarżenie cofnie przed rozprawą. Jeśli prokurator oskarżenie cofnie na rozprawie, to według procedury austriackiej; oświadczenie to wiąże sąd.

Inaczej wygląda sytuacja w ustawie rosyjskiej. Tu, jeśli nawet prokurator zrzeknie się na rozprawie oskarżenia z tych czy innych względów, sąd pozostaje nieskrepowany i może nawet wtedy wydać wyrok skazujący. Jak z powyższego widać według procedury rosyjskiej gospodarzem procesu jest sąd, a nie strona; t. j. prokurator. Stanowisko ustawy austriackiej; jako zbyt krątkowawe, Komisja kodyfikacyjna odrzuciła; uważając; iż uzależnienie dalszego toku rozprawy od oskarżyciela obniżyłoby powagę sądu i mogłoby prowadzić do nadużyć. A więc gdy pod działaniem nowej procedury polskiej oskarżony, siedzący na pomruj ławie usłyszy z ust prokuratora słowa: „Zrzekam się oskarżenia“ pamiętać będzie musiał; iż ostatnie słowo o jego losie padnie dopiero sędziowskim pokoju narad.

K. KL.

TELEGRAMY.

WYPADEK PRZY BUDOWIE

Katowice, 29 (aw)

Wczoraj popołudniu przy budowie nowej hali wystawej w parku Kościuszki zarwało się rusztowanie, spadając z wysokości 6 metrów. Znajdujący się na rusztowaniu trzech robotnicy doznali ciężkich potłuczeń i zostali odwiezieni do szpitala.

GÓRNICZY DOMAGAĆ SIĘ BĘDĄ PODWYŻEK.

Katowice, 29 (aw)

Dzisiaj odbyła się tu konferencja delegatów rad załogowych przemysłu górniczego, zgrupowanych w t. zw. zespole pracy.

W obradach wzięło udział 150 delegatów z Górnego Śląska. Omawiano sprawę orzeczenia komisji rozjemczej i arbitrażowej odnośnie podwyżek dla przemysłu hutniczego.

NIEURODZAJ W ROSJI.

Moskwa, 29 (aw)

Na podstawie danych oficjalnych sfery rządzącej w Moskwie zorientowały się, iż urodzaj tegoroczny wypadł na całym obszarze Z.S.S.R. niżej średniego, najslabszy zaś był tegoroczny urodzaj na Białorusi. W związku z tem preliminarze urzędu do handlu zagranicznego, który liczył na dobre wyniki urodzajów, muszą ulec zasadniczej zmianie.

PRZYCIŚNIĘCI DO MURU.

Moskwa, 29 (aw)

Dla ożywienia ruchu budowlanego kapitał prywatny zwolniony został ostafnio z jakiegokolwiek kontroli, oraz od stosowania do nowowzniesionych domów maksimum ko-

CHOROBU CHOROBUJE.

Moskwa, 29 (aw)

Bawiący w Leningradzie Maksym Gorkij zasłabł ponownie. Zachodzi obawa, iż operacja stanie się konieczną. Lekarze wątpią jednak, aby operacja mogła się udać.

Pokojowe nastroje Rosji.

Zbrojenia i próbne mobilizacje.

Moskwa, 29 (aw)

Jak informują, komisariat wojny poczynił poważne zamówienia zagranicą na dostawę materiału wojennego. W zakładach czeskich Skody dekonano zamówień na 16 milionów rubli.

Moskwa, 29 (aw)

W szeregu miast w Sowietach dokonane są próbne mobilizacje, dla ustalenia stopnia sprawności mobilizacyjnej urzędów wojennych. Ostatnio takich próbnych mobilizacji dokonano w Moskwie, Tyflisie i Rostowie nad Donem.

Dziś o g. 5 pp. OTWARCIE Dziś o g. 5 pp.

WIMNIANI I POKOJU GOSCIENNEGO

A. P. CZKWIANIA

Łódź, PIOTRKOWSKA 69 tel. 38-64

Bufet bogato zaopatrzonej w zakąski i wszelkiego rodzaju trunki **Wschodnio-europejska kuchnia** pod kierunk. p. **Władysława Bawarskiego**

Wejście przez front lub z podwórza.

